

ΑΓΙΟΣ ΙΩΑΝΝΗΣ ΜΑΛΟΥΝΤΑΣ

- ΑΡΗ311 – ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΗ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗ & ΣΥΓΧΡΟΝΟΙ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΙΣΜΟΙ
- ΕΑΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ 2021-2022
- ΔΙΔΑΣΚΩΝ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ: ΜΑΡΙΑ ΦΙΛΟΚΥΠΡΟΥ
- ΦΟΙΤΗΤΙΚΗ ΟΜΑΔΑ: Κ. ΠΙΡΙΠΤΣΗΣ , Β. ΕΥΘΥΜΙΟΥ , Η. ΑΛΚΧΑΙΕΡ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ		6. ΜΟΡΦΟΛΟΓΙΑ ΕΔΑΦΟΥΣ	
α. Γενικές Πληροφορίες Περιοχής	α. Τομές Εδάφους με σπίτια
β. Που βρίσκεται στον χάρτη	β. Πλήρες – Κενό όψεων
γ. Αξιοθέατα της περιοχής	7. ΑΝΑΛΥΣΗ ΘΥΡΩΝ ΚΑΙ ΠΑΡΑΘΥΡΩΝ
δ. Δημόσιες Υπηρεσίες	8. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΑΠΟ ΚΆΘΕ ΘΕΜΑΤΙΚΗ
2. ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΚΗ ΟΡΓΑΝΩΣΗ		9. ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ
α. Οδικό δίκτυο		
β. Καταγραφή αδιεξόδων		
3. ΤΥΠΟΛΟΓΙΕΣ ΚΤΗΡΙΩΝ			
α. Δίπατα / Δίχωρα / Μακρινάρια		
β. Ηλιακά και Πόρτικα		
γ. Καταγραφή ηλιακών – αυλών		
4. ΚΑΤΟΙΚΙΑ Α			
α. Σκίτσα		
β. Χωροθέτηση		
γ. Υλικά		
δ. Χαρακτηριστικά		
5. ΚΑΤΟΙΚΙΑ Β			
α. Σκίτσα		
β. Χωροθέτηση		
γ. Υλικά		
δ. Χαρακτηριστικά		

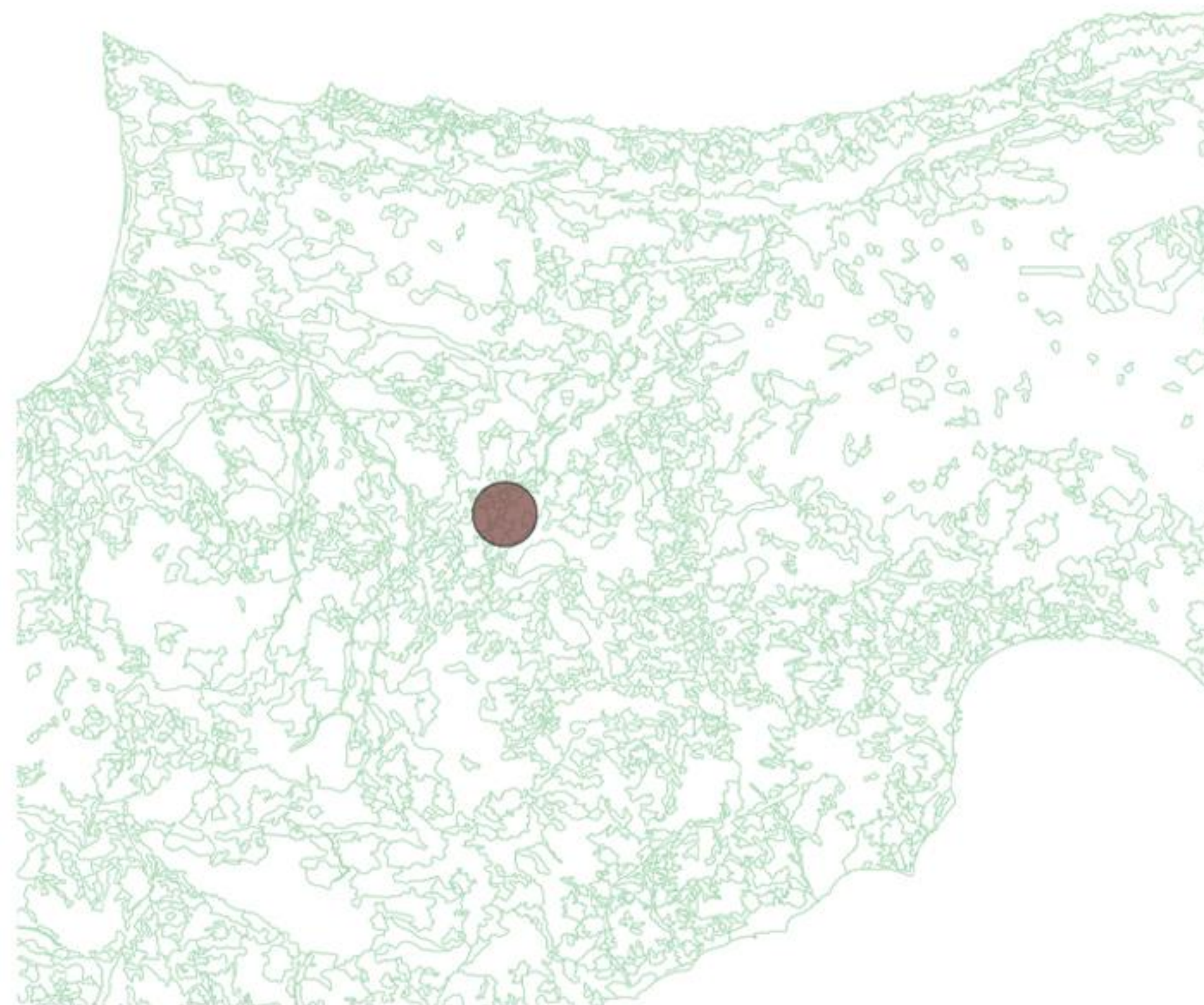
Άγιος Ιωάννης Μαλούντας

Εισαγωγή στο χωριό

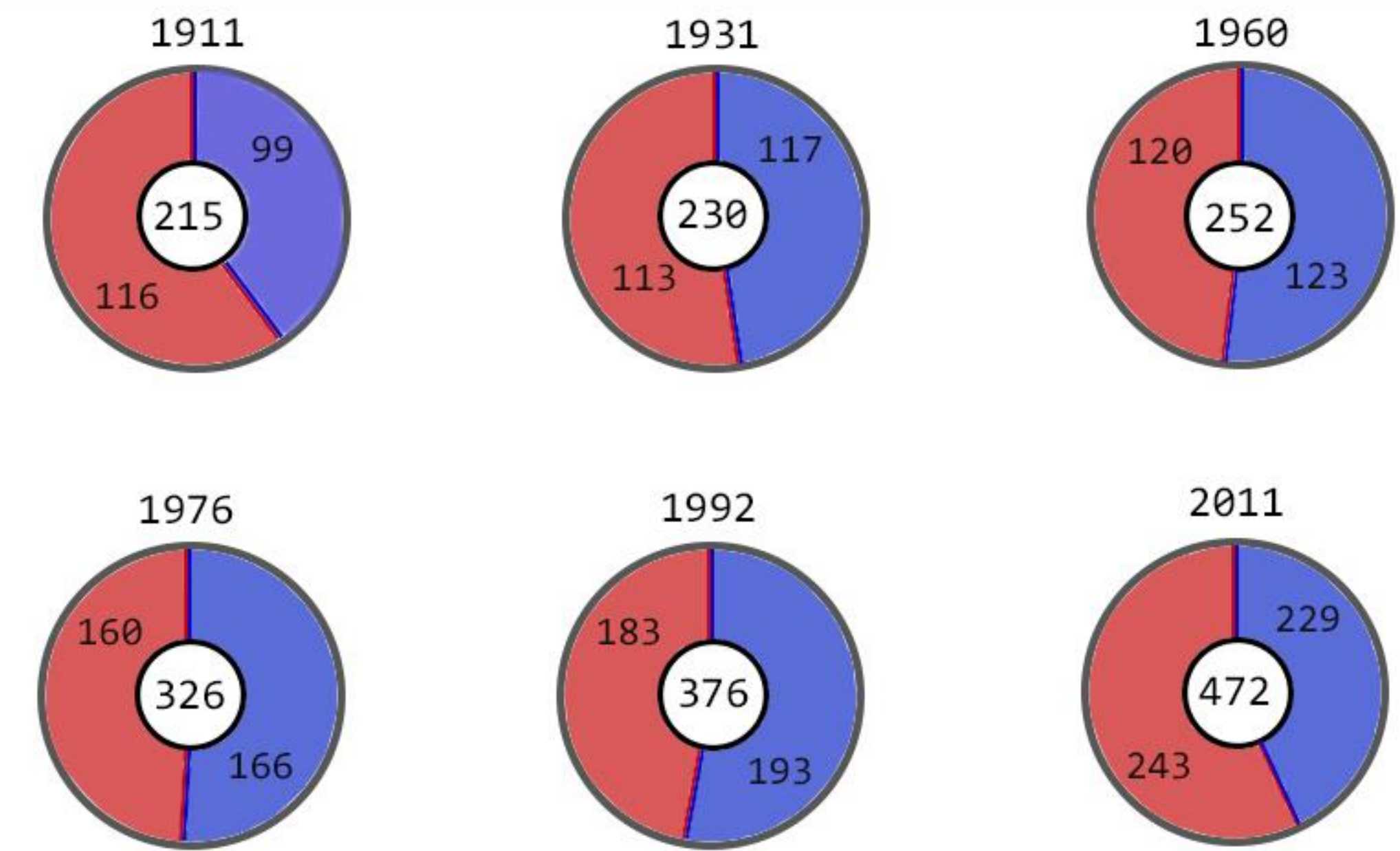
Στα νοτιοδυτικά της πρωτεύουσας, σε απόσταση μόλις 18 χιλιομέτρων βρίσκεται ο Άγιος Ιωάννης Λευκωσίας στα 340 μ. πάνω από την επιφάνεια της θάλασσας. Πρόκειται για ένα χωριό με ειδυλλιακή και ήρεμη θέα, η οποία αναδεικνύεται σε όλο της το μεγαλείο από το ψηλό λόφο Κόρακας. Στον Άγιο Ιωάννη Λευκωσίας, συνυπάρχουν αρμονικά το παρόν με το παρελθόν. Από τη μια, γειτονιές με σπίτια σύγχρονης αρχιτεκτονικής ενώ από την άλλη γραφικές γειτονιές με στενά ελικοειδή δρομάκια, σπίτια παραδοσιακής αρχιτεκτονικής κτισμένα από πλιθάρι και λιθάρια από τις όχθες του ποταμού καλυμμένα με αυλακωτά κεραμίδια.

Ονομασία

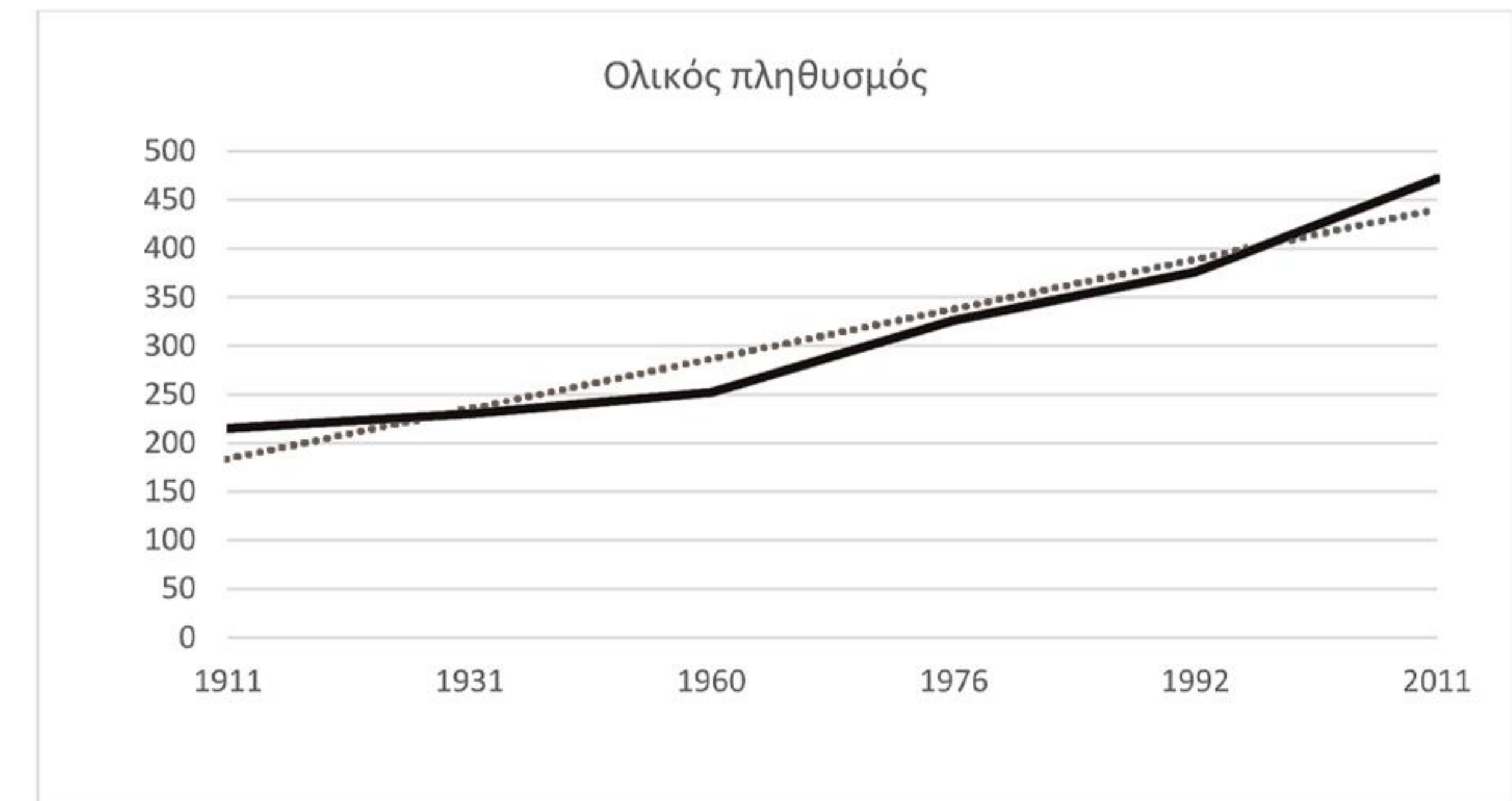
Το χωριό είναι σημειωμένο στους παλιούς χάρτες, σύμφωνα με τη Μεγάλη Κυπριακή Εγκυκλοπαίδεια, με το όνομα S. Jean. Με την ονομασία Άγιος Ιωάννης υπάρχουν άλλα τέσσερα χωριά. Η προσθήκη Μαλούντας μετά το όνομα του Αγίου προέρχεται από την τοποθεσία του χωριού, συγκεκριμένα, χάρη στη γειτνίαση του με το χωριό Μαλούντα.

Τοποθεσία του χωριού

■ Γυναίκες
■ Άνδρες

Πληθυσμός

Το χωριό Άγιος Ιωάννης Λευκωσίας κυρίως λόγω της γεωγραφικής του θέσης παρουσιάζει μια σταθερά αυξανόμενη πληθυσμιακή πορεία. Συγκεκριμένα, πολλοί κάτοικοι αλλά και νέες οικογένειες επιλέγουν να ζήσουν στον Άγιο Ιωάννη της Μαλούντας γιατί είναι κοντά στην πρωτεύουσα αλλά μακριά από τη φασαρία της πόλης.

Αξιοθέατα

Παραδοσιακή αρχιτεκτονική (συναντάται κυρίως στο ανατολικό κομμάτι του χωριού)

Νερόμυλος (Νότιοδυτικά του χωριού)

Εκκλησία Αγίου Ιωάννη του Προδρόμου

Εκκλησία Αγίου Μάρκου Ευγενικού (Νότια του χωριού)

Χαρακτηριστικά στοιχεία

Στον Άγιο Ιωάννη Μαλούντας υπάρχουν μοναδικά αξιοθέατα όπως ο νερόμυλος ο οποίος μέχρι πριν από 20 χρόνια ήταν σε λειτουργία, η σπουδαία παραδοσιακή αρχιτεκτονική αλλά και οι 2 εκκλησίες, η μία στο κέντρο του χωριού και η άλλη στα σύνορα με την Μαλούντα

Εκκλησία Αγίου Ιωάννη Προδρόμου

Όψη εκκλησίας

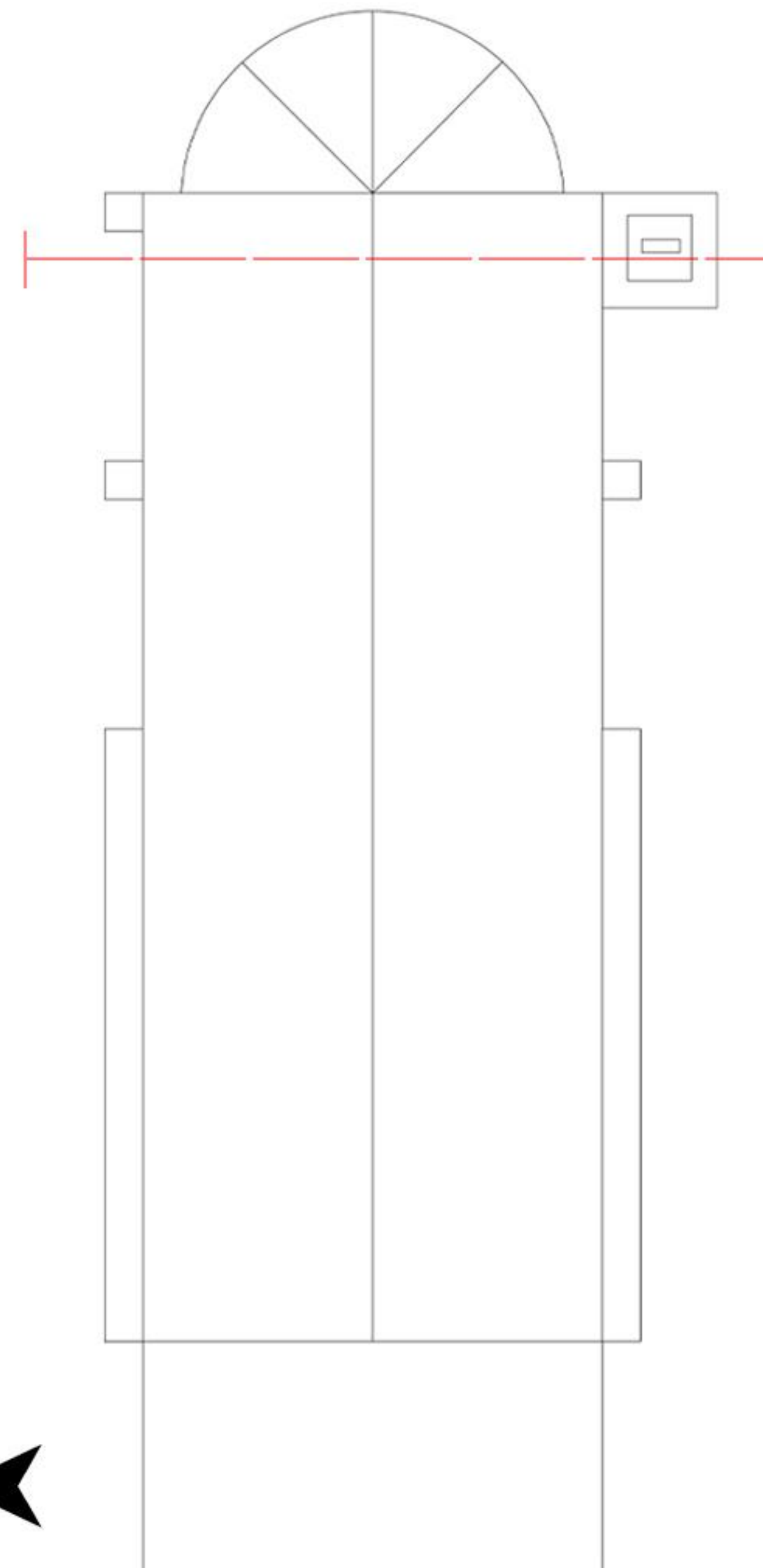
Η εκκλησία οικοδομήθηκε στα μέσα του 19ου αιώνα και συγκεκριμένα το 1856. Το εσωτερικό της εκκλησίας κοσμείται με ένα ξυλόγλυπτο τέμπλο. Ιδιαίτερο ενδιαφέρον συγκεντρώνει η εικόνα του Χριστού, μια εικόνα του 16ου αιώνα, συγκεκριμένα το 1540.

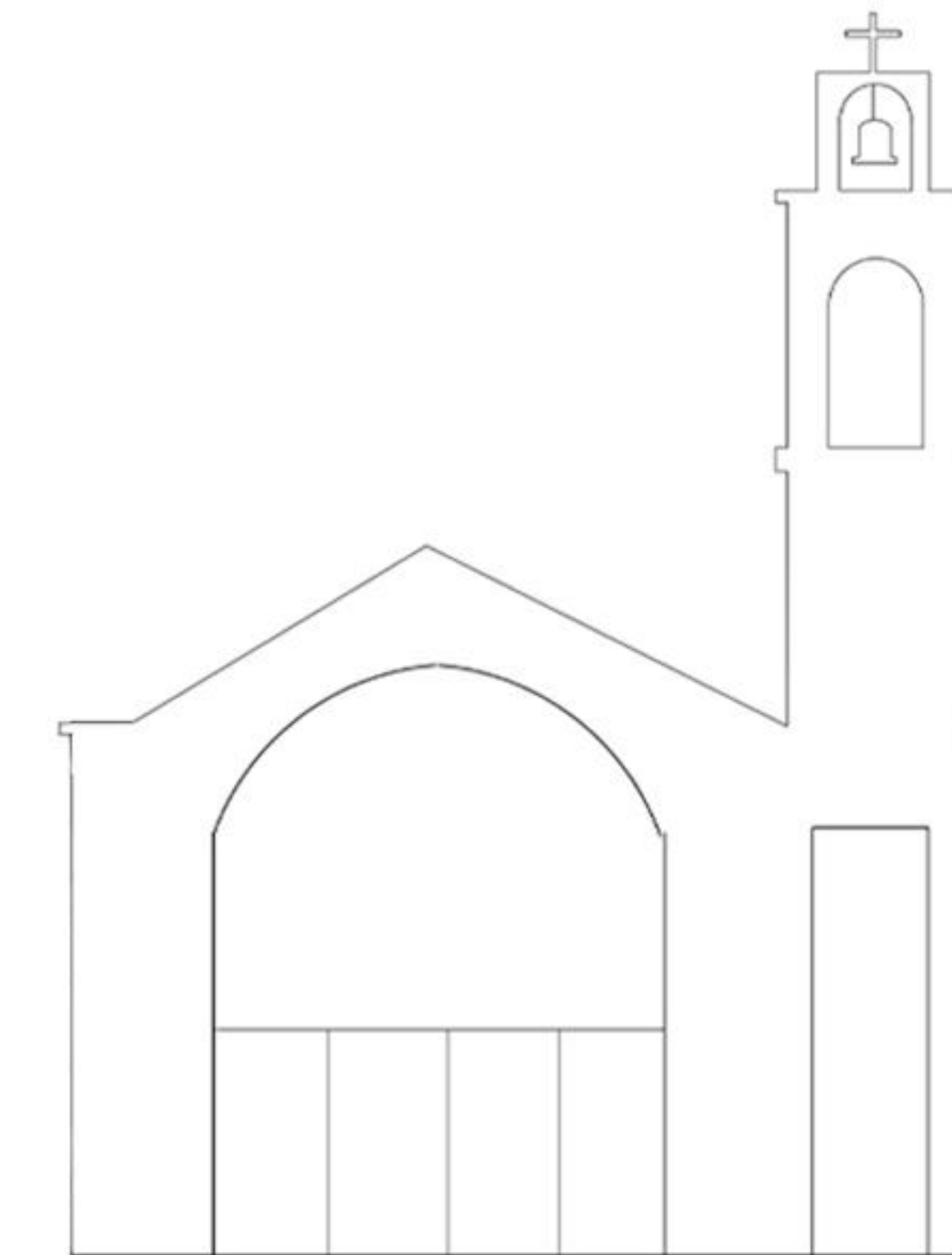
Μετά το μεγάλο σεισμό του 1960, η εκκλησία έτυχε κάποιων εργασιών επιδιορθώσεως, ενώ πιο πρόσφατα επιδιορθώθηκε το καμπαναριό αλλά ταυτόχρονα κατασκευάστηκε ένα πλακόστρωτο προαύλιο καθώς και ένα περιτοιχισμα με πέτρα της περιοχής.

Αξίζει να σημειωθεί πως στη δυτική πλευρά της εκκλησίας υπάρχει μια εντοιχισμένη κεφαλή λιονταριού του 14ου αιώνα που προέρχεται από την Αχέρα

Κάτοψη εκκλησίας

Τομή εκκλησίας

ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΤΙΡΙΑ

Αν και μια μικρή κοινότητα των 450 – 500 κάτοικων, παρατηρείται ότι υπάρχουν αρκετές παροχές στην περιοχή. Τόσο στα καθημερινά όπως είναι το δημοτικό και το νηπιαγωγείο. Όσο και πιο τουριστικά, που θεωρούνται τα εστιατόρια της περιοχής

ΚΑΤΑΓΡΑΦΗ ΑΔΙΕΞΟΔΩΝ ΣΕ ΔΡΟΜΟΥΣ

Παρατηρούνται πιο συχνά και ακανόνιστα αδιέξοδα προς το κεντρικό τμήμα του χωριού.
Παράλληλα φαίνεται ότι το πλάτος των δρόμων, μειώνεται προς το κέντρο. Αντίθετα, προς στις
παρυφές του χωριού το πλάτος των δρόμων γίνεται μεγαλύτερο.

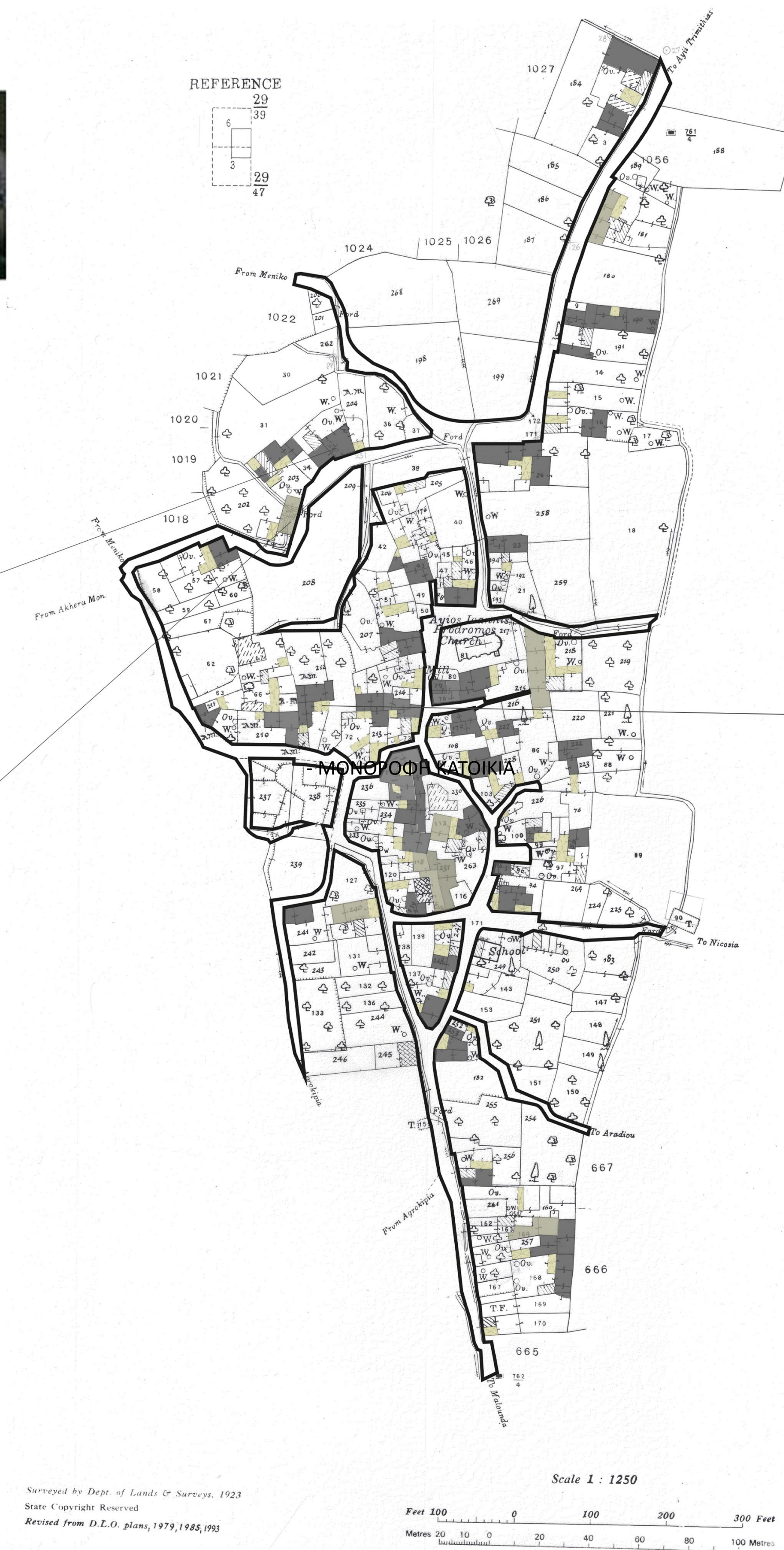
ΜΑΚΡΥΝΑΡΙΑ - ΗΛΙΑΚΟΙ - ΔΙΧΩΡΑ

ΔΙΧΩΡΟ

ΜΑΚΡΥΝΑΡΙ

ΗΛΙΑΚΟΣ

ΔΙΠΑΤΑ - ΜΟΝΟΡΟΦΕΣ ΚΑΤΟΙΚΙΕΣ

ΔΙΧΩΡΟ - ΜΟΝΟΡΟΦΗ ΚΑΤΟΙΚΙΑ

ΜΑΚΡΥΝΑΡΙ - ΜΟΝΟΡΟΦΗ ΚΑΤΟΙΚΙΑ

ΔΙΠΑΤΟ

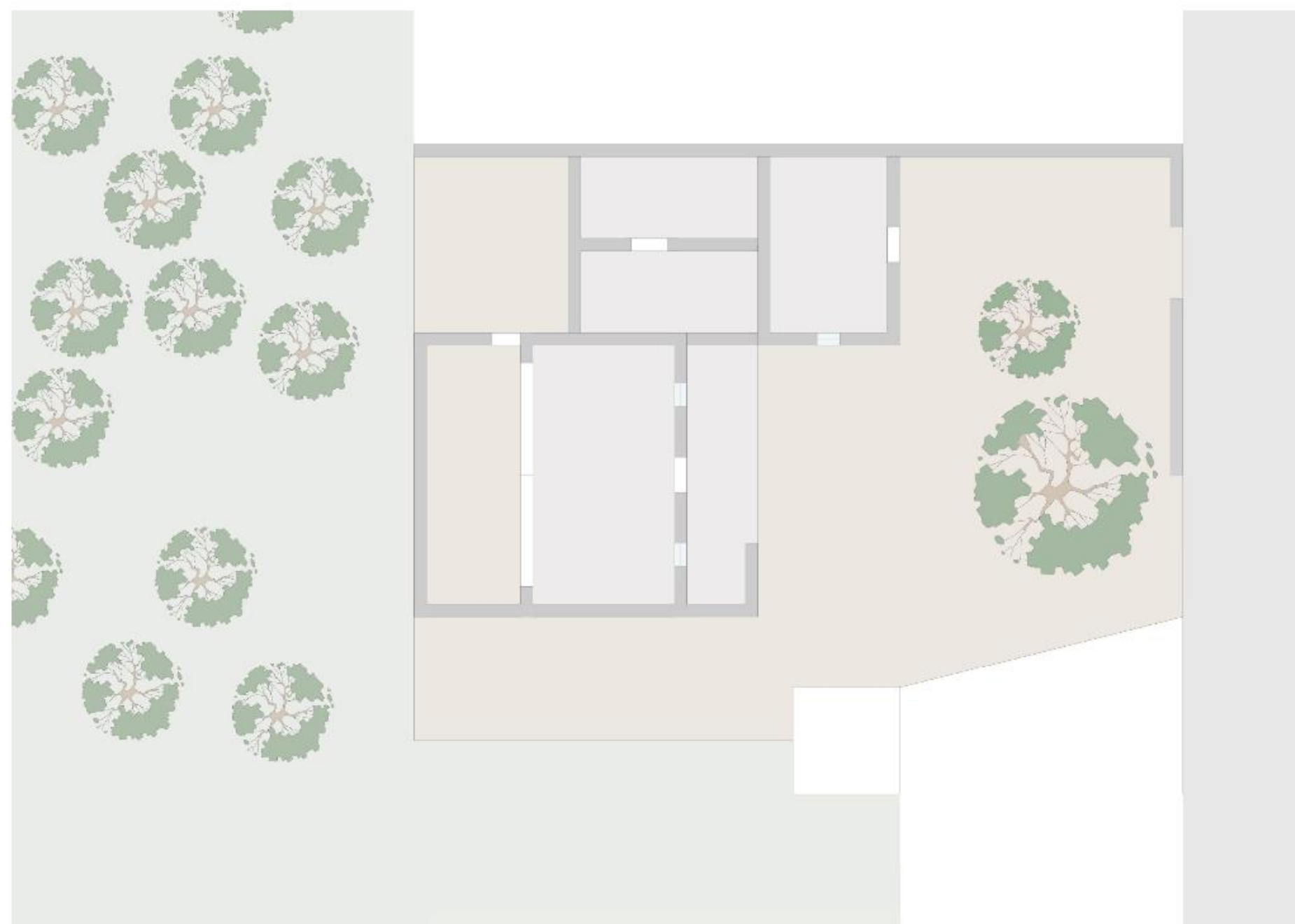
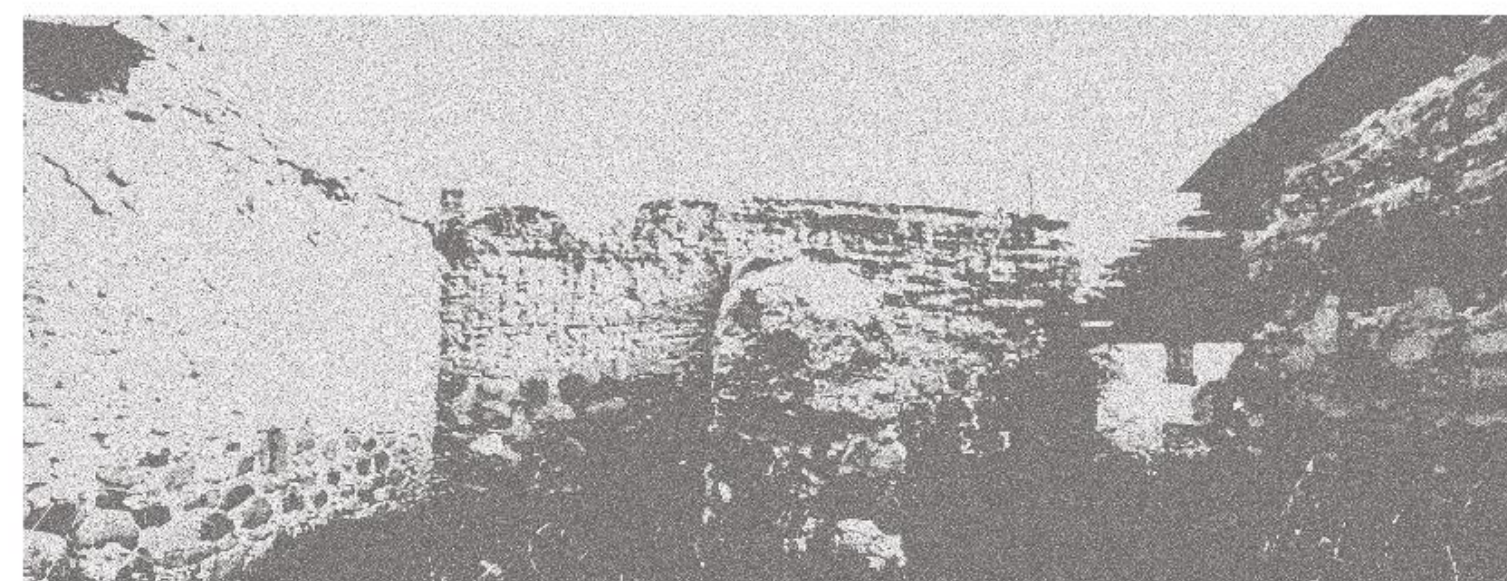
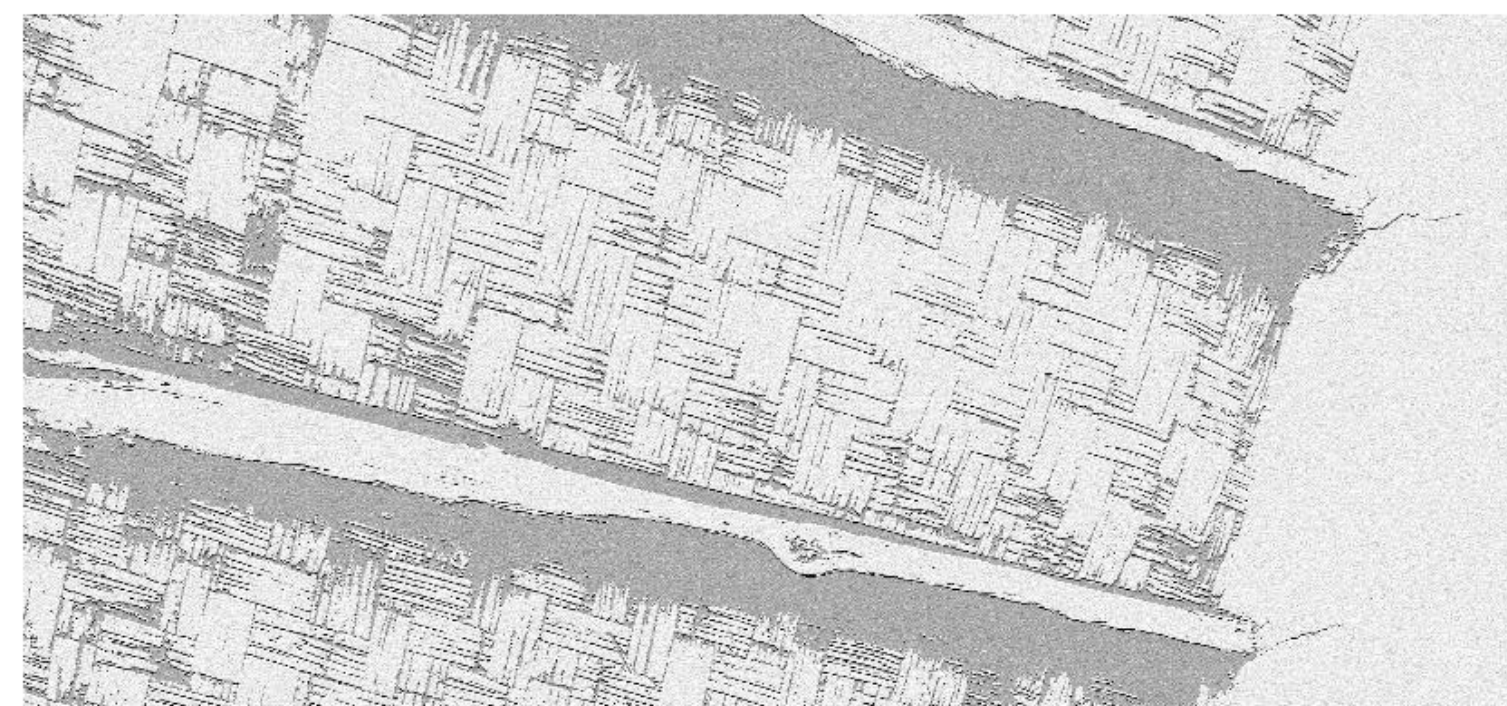
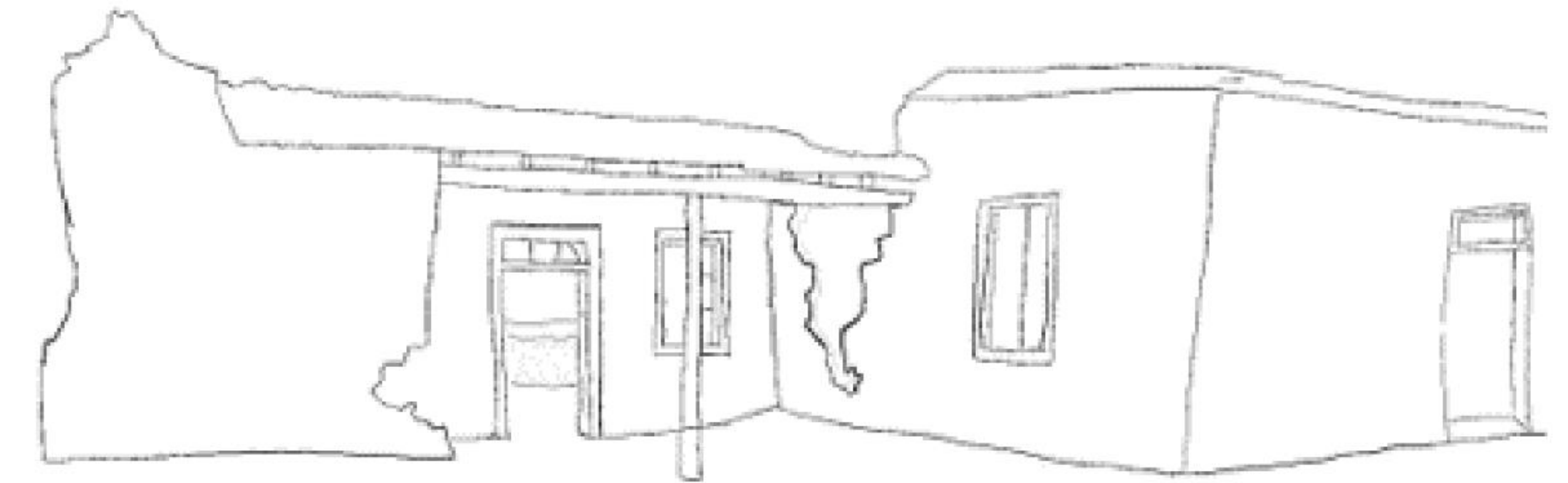
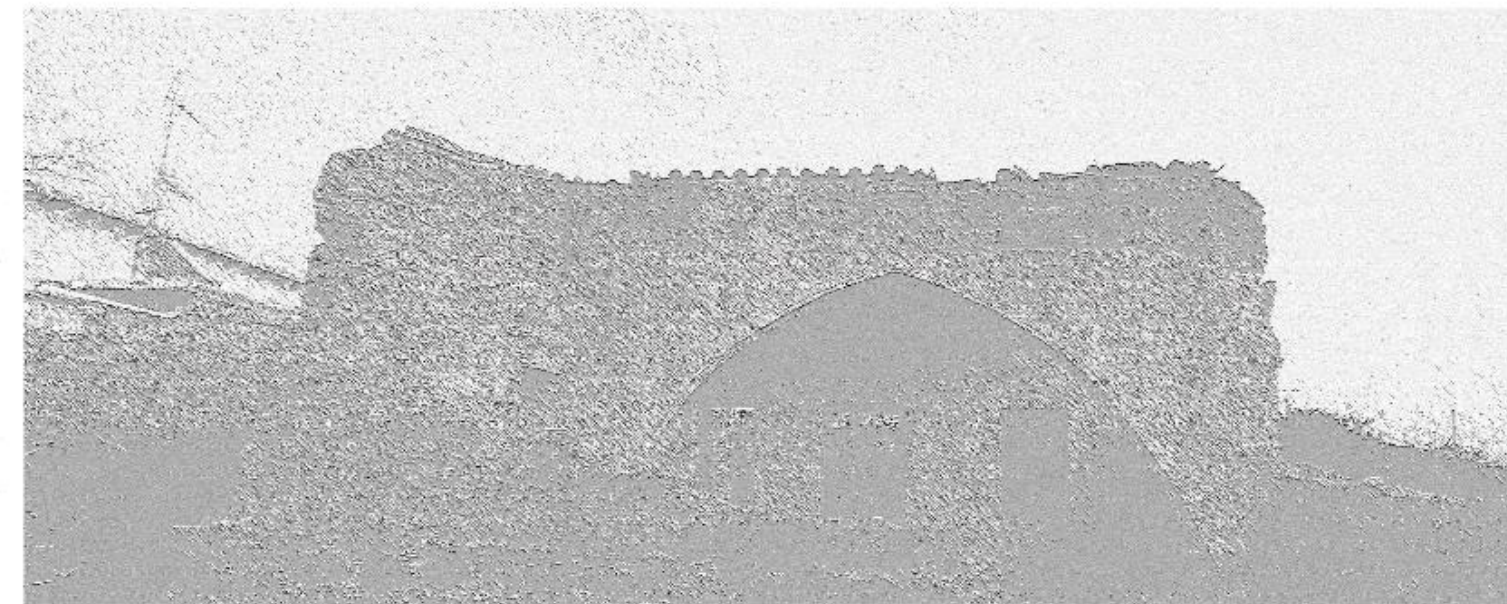

ΗΛΙΑΚΟΣ ΣΕ ΜΟΝΟΡΟΦΗ ΚΑΤΟΙΚΙΑ

ΔΙΠΑΤΟ

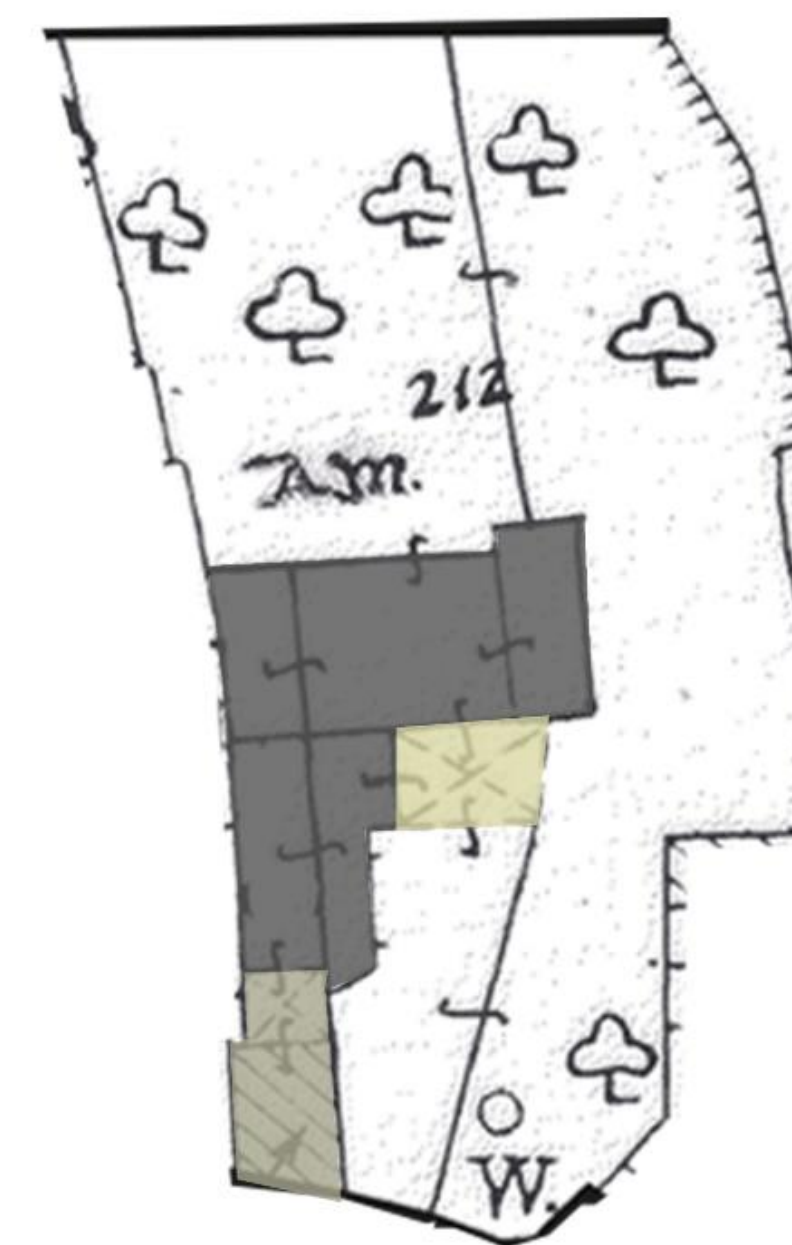
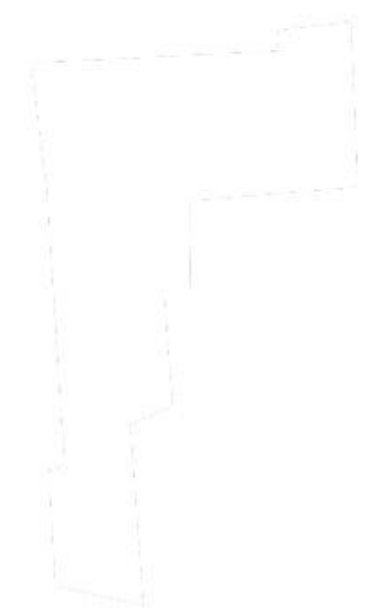
Κατοικία Α

Χαρακτηριστικά στοιχεία κτίσματος

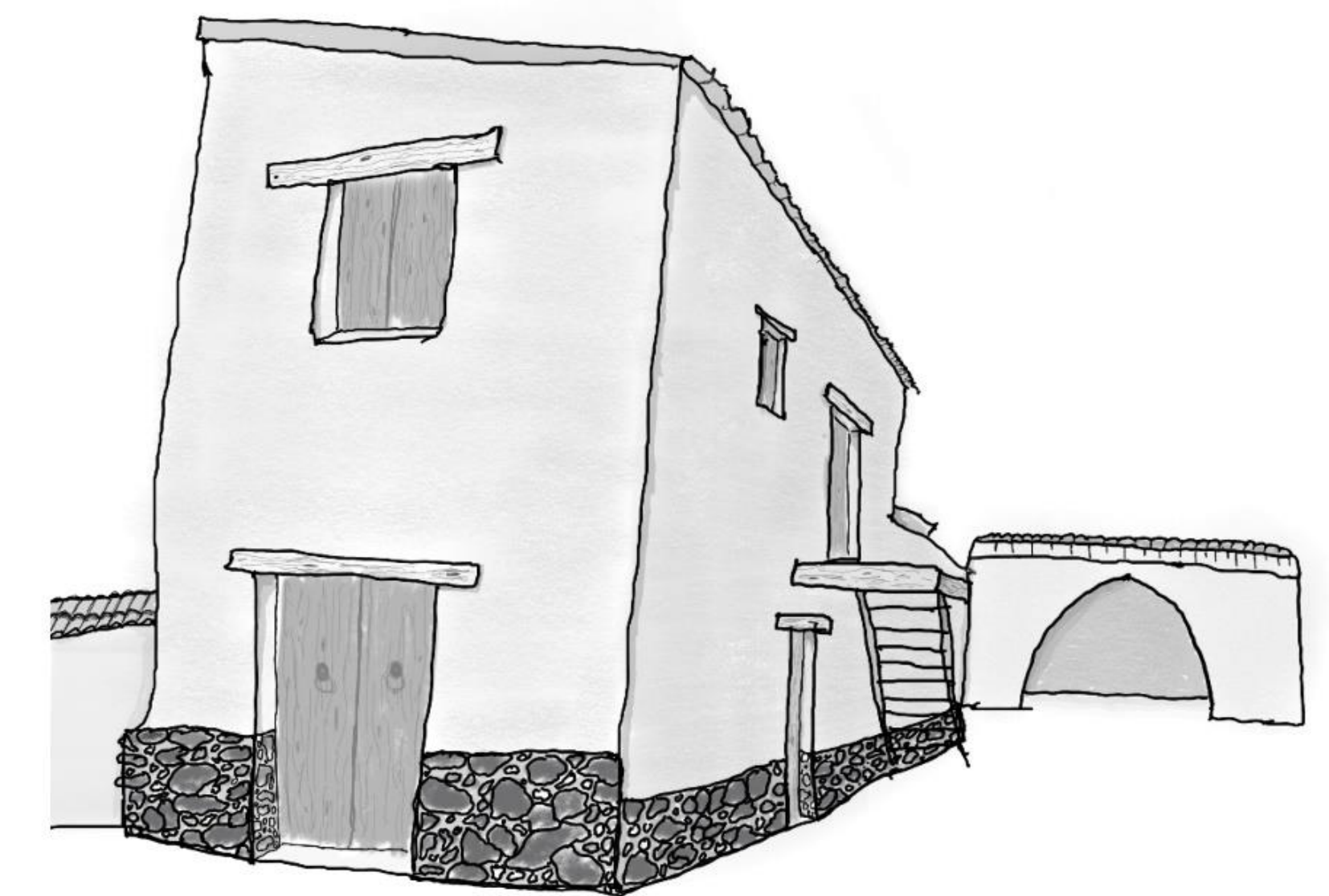
- * Πλινθινή τοιχοποιεία με γέμιση πέτρας
- * Αυλακοτά κεραμίδια σε επικλινή σκεπή
- * Ξύλινα καλουπώματα για παράθυρα
- * Ηλιακός στην πρόσωψη του κτίσματος (στήριξη οροφής με ξύλινο παλουκι)

ΜΟΡΦΟΛΟΓΙΑ - ΤΟΜΕΣ ΕΔΑΦΟΥΣ

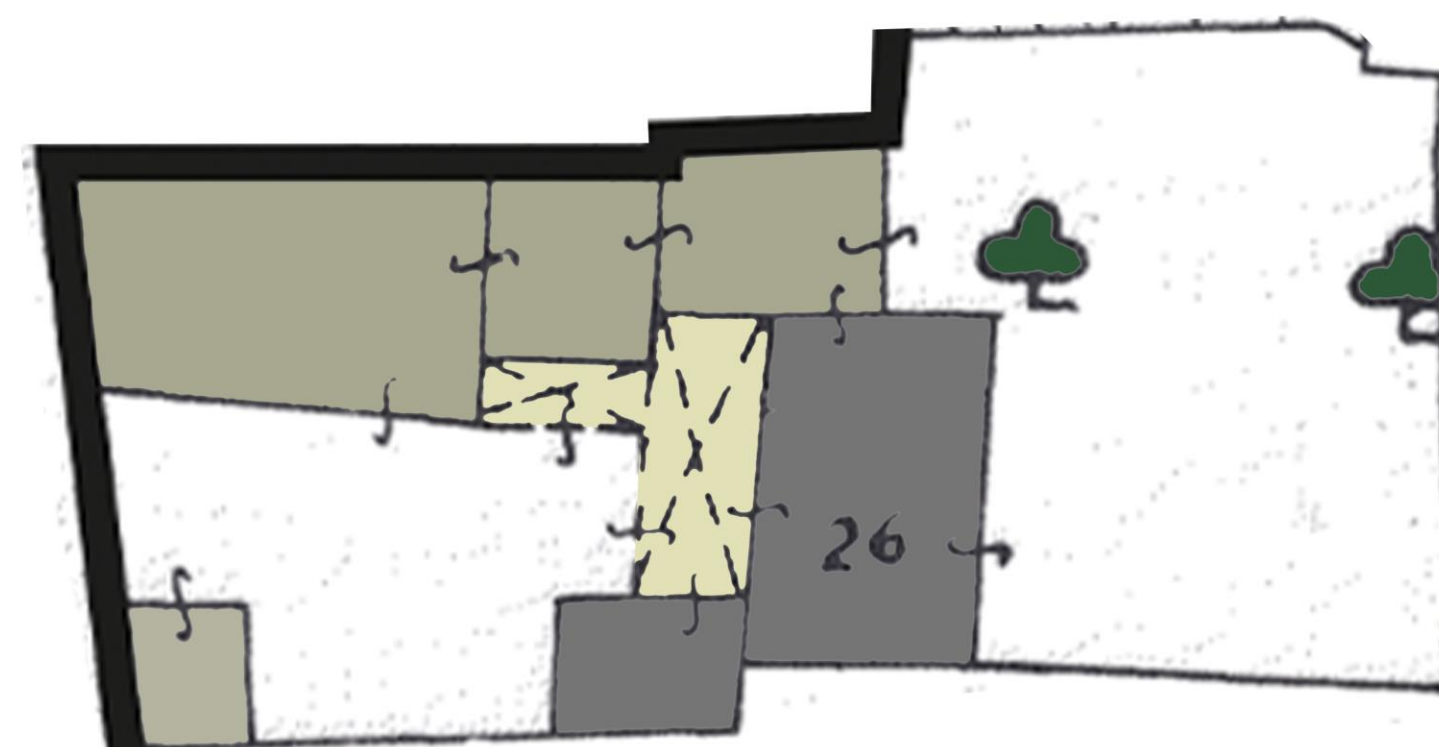
Χαρακτηριστικά στοιχεία κτίσματος

- * Πλίνθινη τοιχοποιία με γέμιση πέτρας
- * Βάση από τοπική παραδοσιακή πέτρα
- * Αυλακωτά κεραμίδια σε επικλινή σκεπή
- * Ηλιακός στο βάθος στην πλευρά της πρόσοψης
- * Παρουσία καμάρας στον ηλιακό
- * Ξύλινα καλουπώματα για παράθυρα
- * Ξύλινες σανιδωτές πόρτες
- * Δίπατη κατοικία (Ανώι) με εξωτερική σκάλα

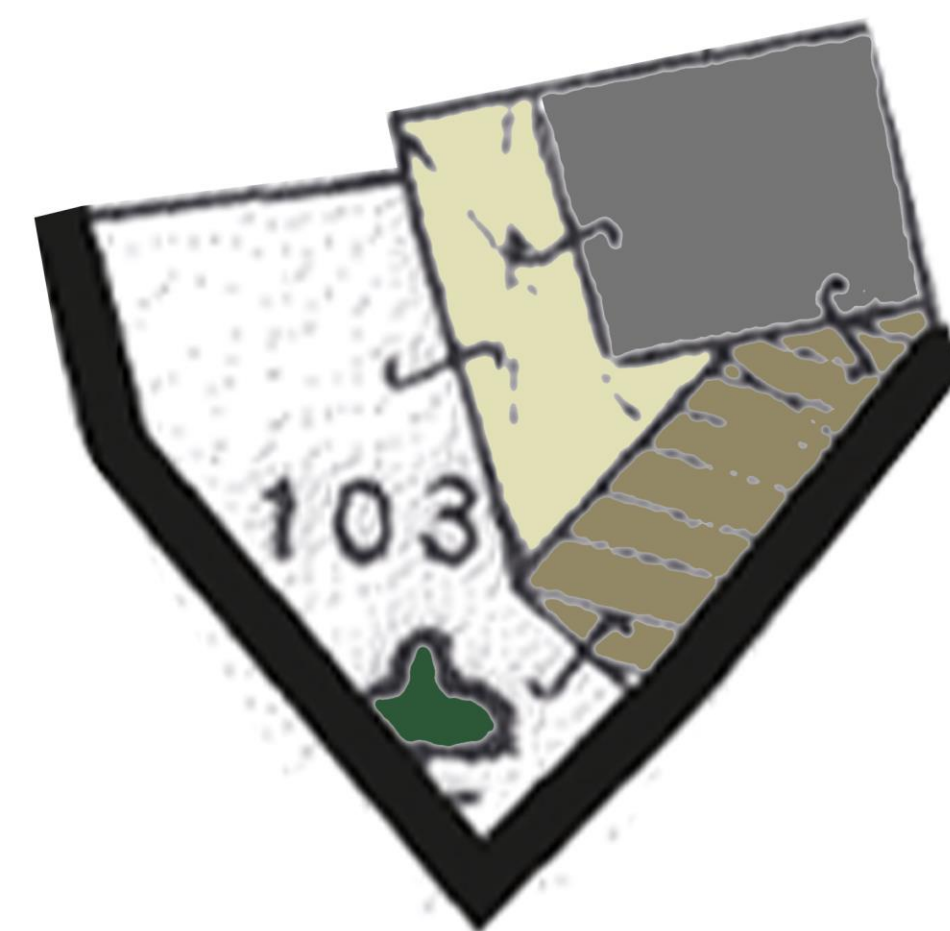
Χαρακτηριστικά στοιχεία κτίσματος

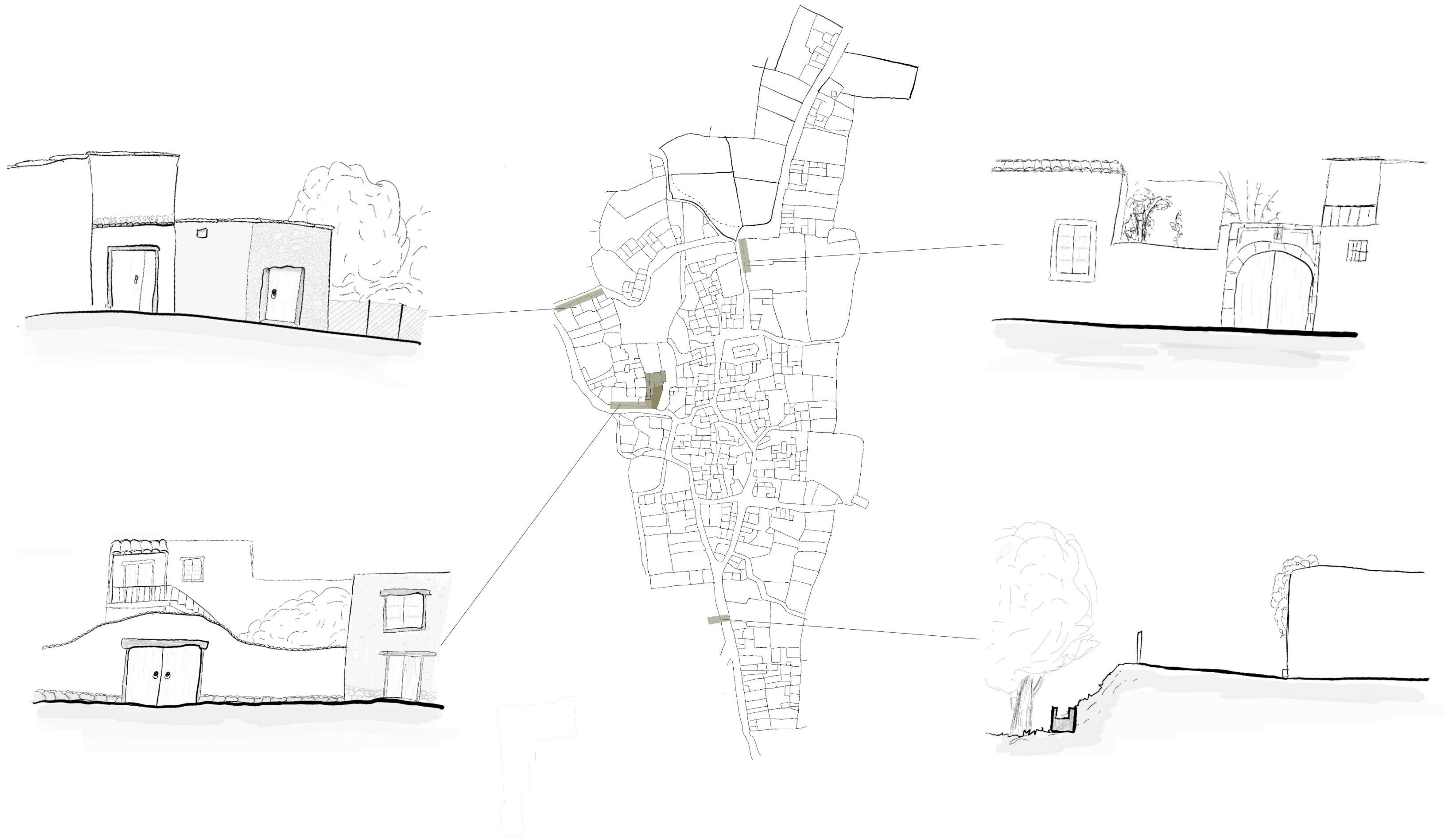
- * Πέτρινη τοιχοποιία
- * Βάση από τοπική παραδοσιακή πέτρα
- * Αυλακωτά κεραμίδια σε επικλινή σκεπή
- * Ηλιακός στο βάθος στην πλευρά της πρόσοψης
- * Ξύλινα καλουπώματα για παράθυτρα
- * Ξύλινες σανιδωτές πόρτες
- * Δίπατη κατοικία (Ανώι) με εξωτερική σκάλα

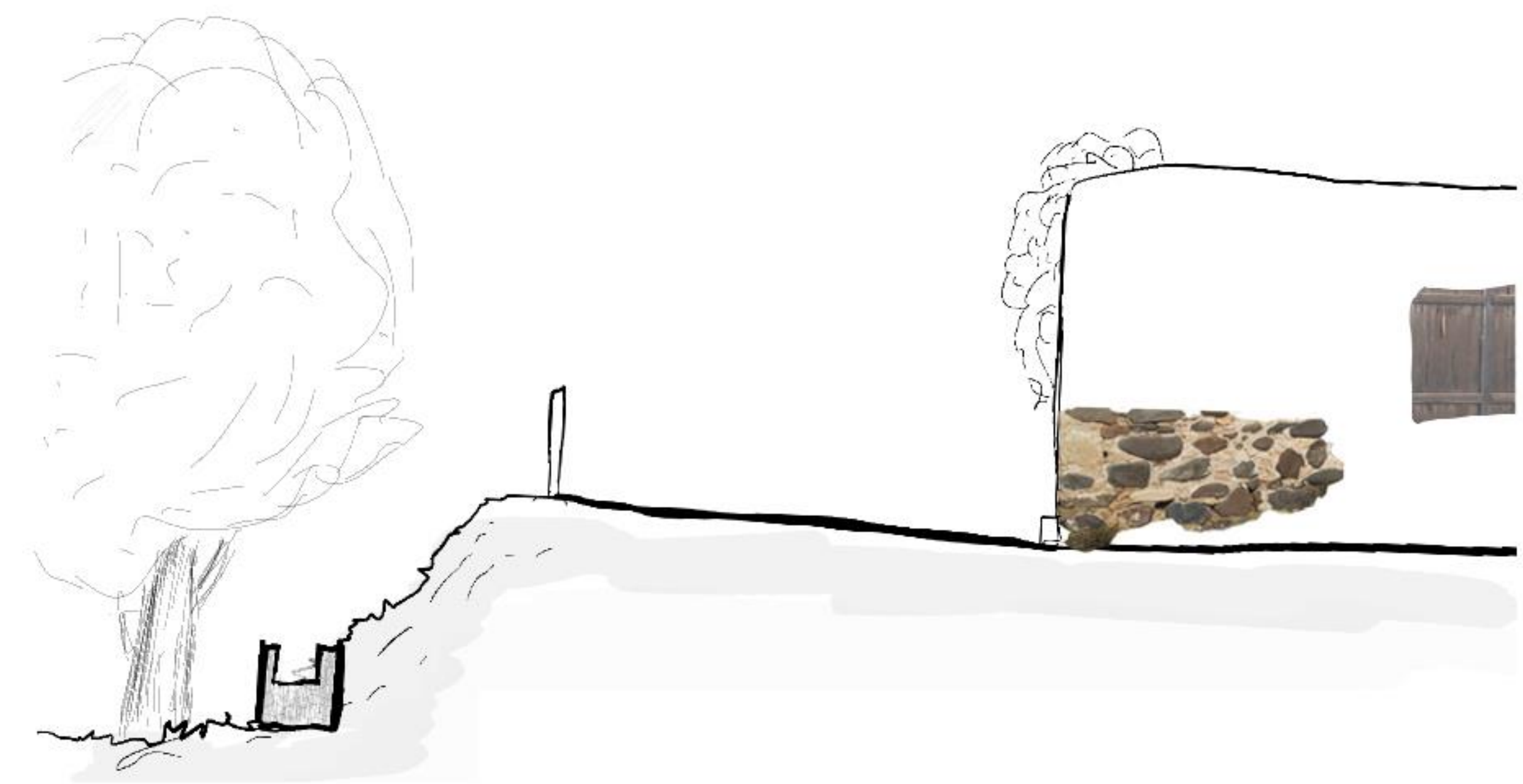
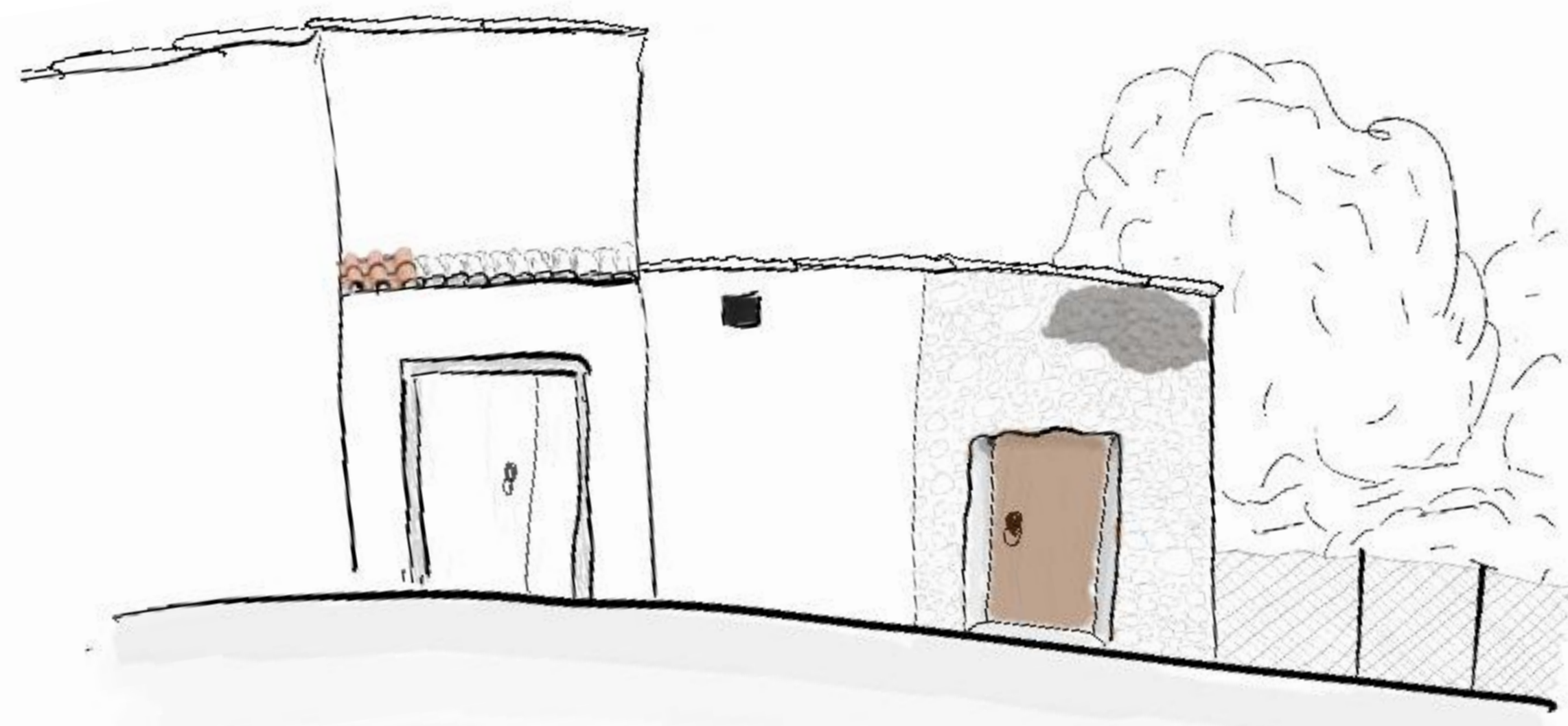
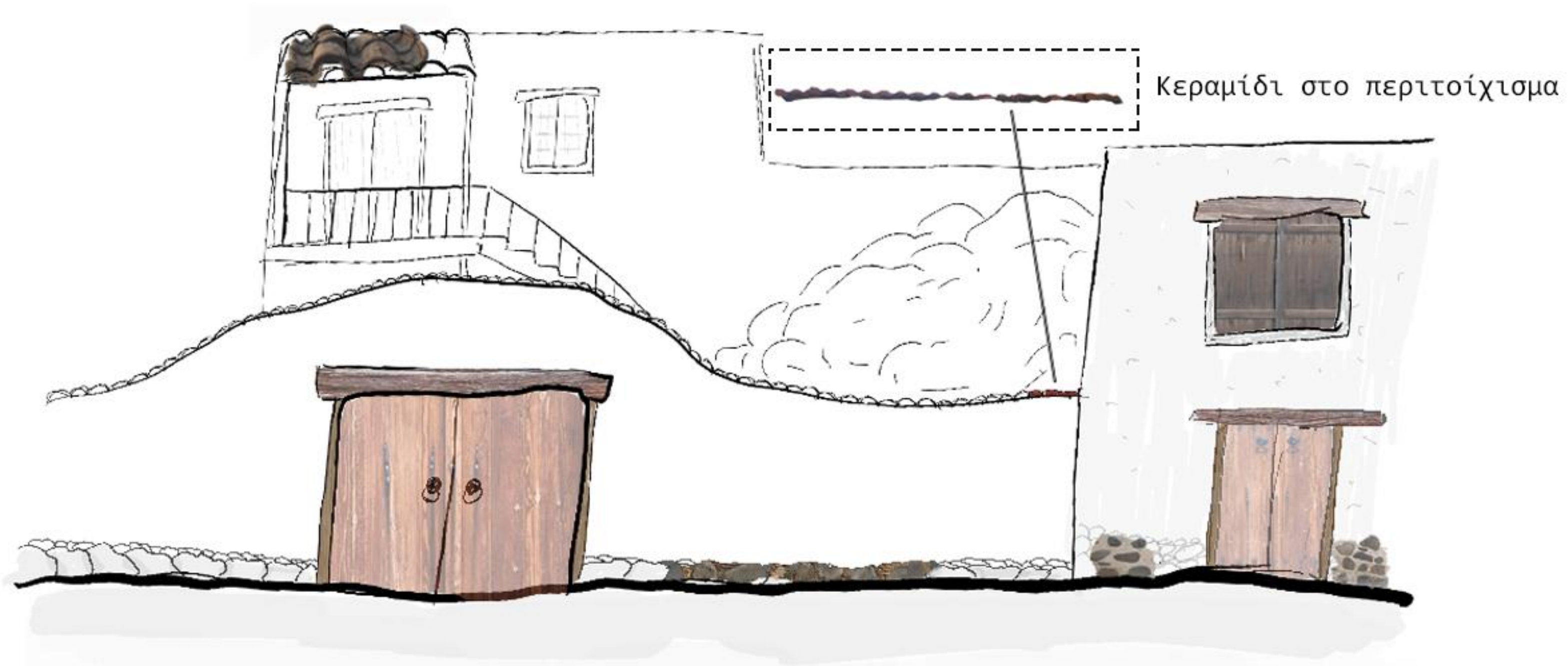
Χαρακτηριστικά στοιχεία κτίσματος

- * Πλίνθινη τοιχοποιία με γέμιση πέτρας
- * Βάση από τοπική παραδοσιακή πέτρα
- * Αυλακωτά κεραμίδια σε επικλινή σκεπή
- * Ηλιακός στο βάθος στην πλευρά της πρόσοψης
- * Ξύλινα καλουπώματα για παράθυτρα
- * Ξύλινες σανιδωτές πόρτες
- * Δίπατη κατοικία (Ανώι) με εξωτερική σκάλα

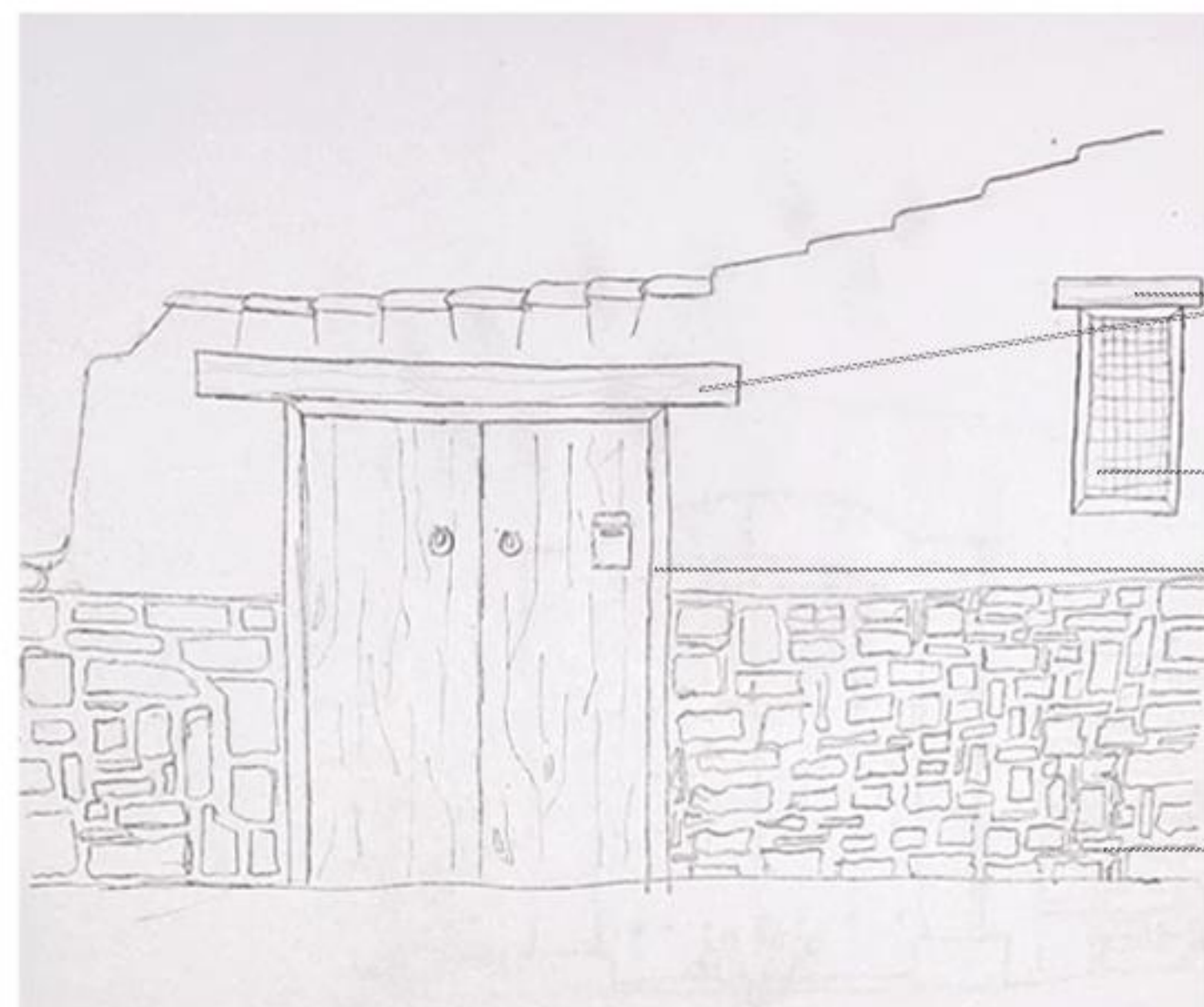

Πλήρες κενό όψεων

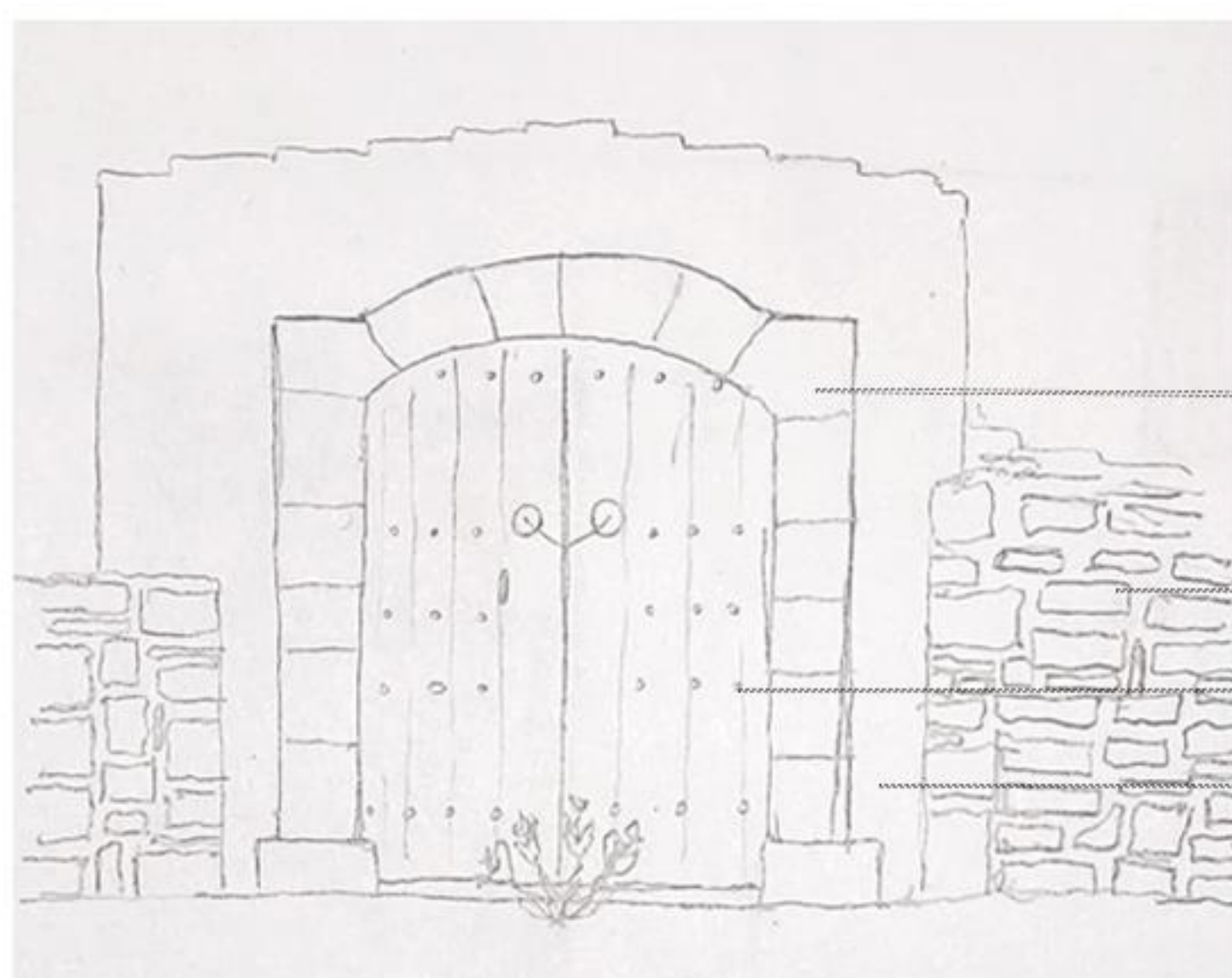
Ανοίγματα ανάλυσης μορφολογικών στοιχείων(παράθυρα-θύρες)

- Ξύλινο ανώφλι
- Μεταλλικά στοιχεία
- Κορνίζα ξύλινη
- Πέτρες

Απλή διπλή σανιδωτή θύρα μεγάλου πλάτους & απλό σανιδωτό παράθυρο με ξύλινους ζυγούς

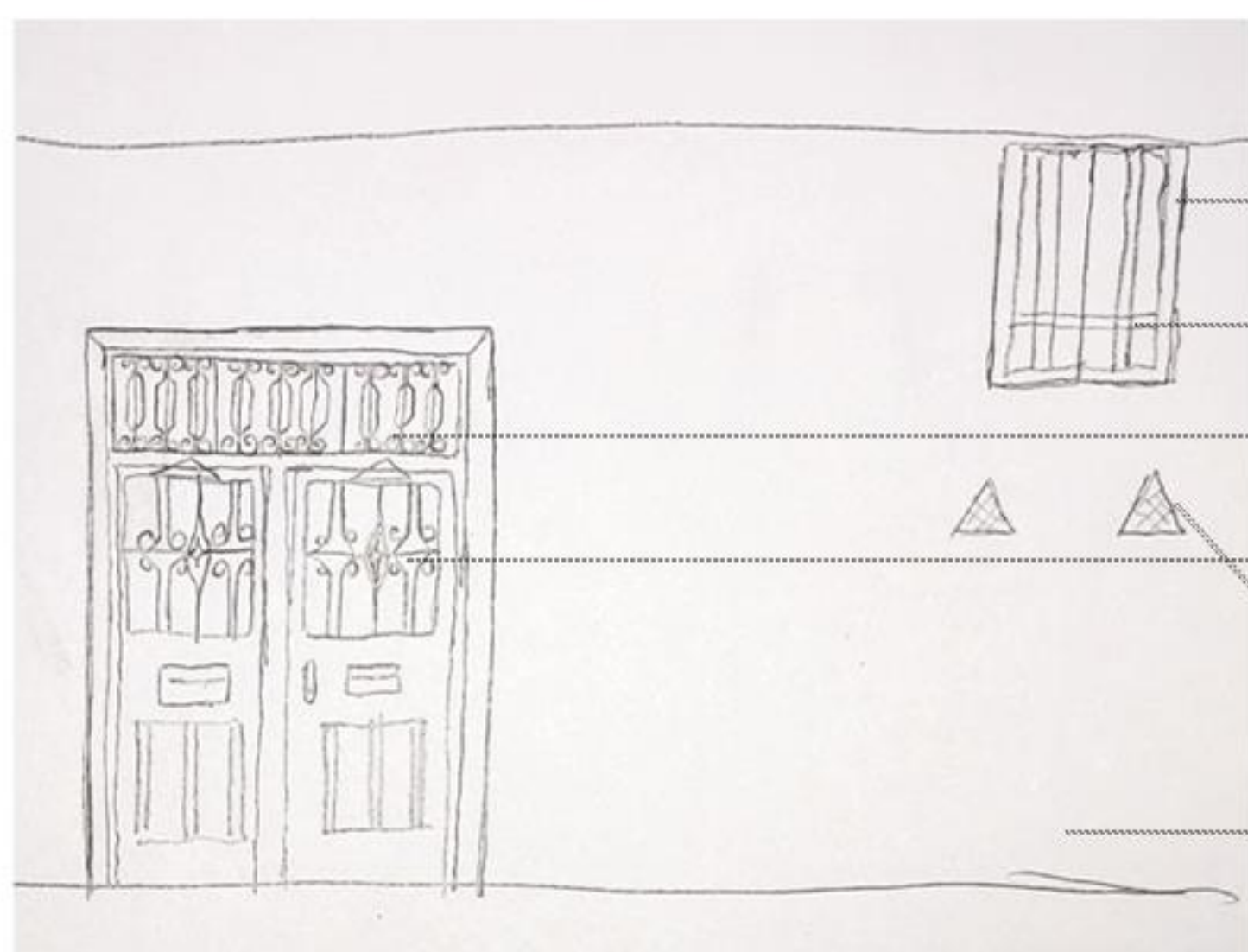
Η οικία πρέπει να είχε πρόσφατα ανακαινισθεί για αυτό και όλη η εικόνα της οικίας αλλά και οι κατασκευαστικές του λεπτομέρειες είναι σε πολύ καλή κατάσταση

- Πέτρα για διακόσμηση (στην κορνίζα)
- Πέτρα για τοίχος
- Καρφία
- Επίχρισμα

Πέτρινη τοξωτή θύρα

Αυτού του είδους η είσοδος πρέπει να είναι η μοναδική στο χωριό

- Ξύλινη κορνίζα
- Ξύλινος ζυγός
- Φεγγίτης
- Σίδερα
- Αρσέρες
- Επίχρισμα

Ταμπλαδωτή εξώθυρα με οριζόντιο υπέρθυρο & απλό σανιδωτό παράθυρο με ξύλινους ζυγούς

Η είσοδος (θύρα) ήταν μιά από τις λίγες στο χωριό (συγκεκριμένου τύπου), ωστόσο το παράθυρο υπήρχε σε πολλές περιπτώσεις και ειδικότερα στις παλαιές οικίες. Επίσης, ήταν και από τις λίγες που είχε αρσέρες με σίδερα

Υλικότητες παραδοσιακής κατοικίας

Πέτρα για διακόσμηση

Ξύλο

Πέτρα για γέμιση

Πλιθάρι

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΚΗ ΟΡΓΑΝΩΣΗ:

- Όσον αφορά την οργάνωση επικρατεί η τυπολογία του δίχωρου με ελάχιστα μακρινάρια.
- Οι ηλιακοί σε κάποιες περιπτώσεις, έχουν ρόλο εσωτερικής αυλής, η οποία συχνά συνδέεται με ανώγια.
- Κεντρικό σημείο του χωριού, φαίνεται να είναι το σταυροδρόμι στο οποίο στεγάζονται πληθώρα δημοσίων υπηρεσιών, όπως το κοινοτικό συμβούλιο, το καφενείο κ.α.
- Δεν υπάρχει ξεκάθαρη οργάνωση του οδικού δικτύου, που διαμορφώθηκε από την τότε δόμηση των κατοικιών.

ΤΥΠΟΛΟΓΙΑ

- Παρατηρήσαμε ότι στον Άγιο Ιωάννη Μαλούντας, οι περισσότερες παραδοσιακές κατοικίες έχουν την πρόσβαση τους από τον δρόμο. Σε αρκετές περιπτώσεις αυτό επιτυγχάνεται με ξωπόρτια, όπου οδηγούν σε εσωτερική αυλή, με ηλιακούς που έχουν ρόλο εισόδου και τέλος με πόρτικα τα οποία συνήθως είναι ελαφρώς υπερυψωμένα.
- Παρατηρήθηκαν δυο κατηγορίες κατοικιών, η πρώτη αφορούσε απευθείας πρόσβαση από τον δρόμο, ενώ η δεύτερη, πρόσβαση από το πλάι, ή από αδιέξοδο.

ΜΟΡΦΟΛΟΓΙΑ ΟΨΕΩΝ

- Τα ανοίγματα στις όψεις των παραδοσιακών κατοικιών, φαίνεται να είναι ποικίλα, με διάφορες μορφές και χρωματισμούς (αρσέρες, μονά σανιδωτά παράθυρα, διπλά σανιδωτά παράθυρα, κ.α.)
- Επικρατεί ασυμμετρία στα ανοίγματα, τα οποία φέρουν διαφορετικά μεγέθη κάθε φορά.
- Στις πλείστες περιπτώσεις τα παράθυρα ήταν δίφυλλα σανιδωτά, με ξύλινο πλαίσιο, όπως και οι θύρες εισόδου, οι οποίες στην πλειοψηφία τους ήταν επίσης δίφυλλες σανιδωτές με ξύλινο παραστατό
- Σε αρκετές περιπτώσεις η τοιχοποιία φαίνεται να είναι καλυμμένη με ένα άσπρο χρώμα, ωστόσο χρησιμοποιείται και η παραδοσιακή πέτρα.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

1. <http://www.agiosioannism.org/gr/general-info-tgr.html>
2. <https://www.ix-andromeda.com/nicosia/neromulos-agiou-ioanne-malountas.html>
3. https://el.wikipedia.org/wiki/%CE%86%CE%B3%CE%B9%CE%BF%CF%82_%CE%99%CF%89%CE%AC%CE%BD%CE%BD%CE%B7%CF%82_%CE%9C%CE%B1%CE%BB%CE%BF%CF%8D%CE%BD%CF%84%CE%B1%CF%82

ΣΑΣ ΕΥΧΑΡΙΣΤΟΥΜΕ